

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชา
เลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ นางสาวท จันทรส์วัสดิ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิมล สาราญวานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุกุล จินตรักษ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและผลการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาเลือกเสรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุดรธานี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 60 คน
ครูผู้สอนวิชาอาชีพ 120 คน และครูผู้ทำหน้าที่แนะแนวระดับมัธยมศึกษา จำนวน
60 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลโดย
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 85 เป็น
โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชน ก่อนเปิดดำเนินการโรงเรียนส่วนมากขาดความพร้อม
ด้านห้องเรียน ไม่มีปัญหาการรับนักเรียนเข้าเรียนตามโครงการเพราะโรงเรียน
ดำเนินการตามที่ สปช. กำหนด เหตุผลที่นักเรียนเข้ามาเรียน เพราะไม่ต้องเสีย
ค่าเล่าเรียน และโรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน การเดินทางสะดวก ในการจัดการเรียน
การสอนตามหลักสูตร โรงเรียนให้ความสำคัญวิชาสามัญและวิชาอาชีพเท่า ๆ กัน

2. การเปิดสอนรายวิชาอาชีพโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเลือกเปิดสอนรายวิชา ซึ่งโรงเรียนเปิดสอนตามความพร้อมของบุคลากรและอุปกรณ์ประกอบการสอน รายวิชาที่เปิดสอนเป็นอันดับสูงสุดคือช่างเย็บผ้าสตรี รองลงมาคือ ช่างเดินสายไฟฟ้าในอาคาร การเลี้ยงไก่พื้นเมือง งานช่างเชื่อม การปลูกพืชผักสวนครัว งานช่างปูนตามลำดับ ซึ่งรายวิชาเหล่านี้นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะพื้นฐานไปใช้ประโยชน์เพื่อตนเอง เพื่อครอบครัวและชุมชนได้ ในการจัดการเรียนการสอนร้อยละ 66.67 มีการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ นอกห้องเรียนโดยใช้อาคารอเนกประสงค์ และบริเวณโรงเรียนทั่ว ๆ ไป

3. โรงเรียนในโครงการมีปัญหาหลายประการ เช่น

1) ด้านบุคลากร โรงเรียนร้อยละ 65 มีอัตราครูต่ำกว่าเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครู [ก.ค.] กำหนด โดยเฉพาะขาดบุคลากรเฉพาะสาขาวิชาอาชีพ

2) ด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาชีพเฉพาะ

3) ด้านสื่อ/อุปกรณ์ โรงเรียนขาดสื่อ/อุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึกทักษะ เช่น จักรเย็บผ้า จักรชักชัก เครื่องเชื่อมไฟฟ้า ซึ่งโรงเรียนได้แก้ปัญหาด้วยการระดมทรัพยากรในท้องถิ่น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการเช่ายืมจากเอกชน หรือยืมจากโรงเรียนใกล้เคียง

4) งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ซึ่งอยู่ในรูปของเงินอุดหนุน วัสดุครุภัณฑ์ และวัสดุรายหัวไม่เพียงพอ ค่าใช้จ่ายเกินตามกำหนดเวลาเปิดการเรียนการสอน

4. ผลการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนมีความขยันอดทน ซื่อสัตย์ เอื้ออำนวยประโยชน์แก่นักเรียน ทำให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก ส่วนการให้นักเรียนรู้จักพึ่งตนเองจากการมีรายได้ระหว่างเรียน โรงเรียนจัดได้อยู่ในระดับน้อย

THESIS TITLE : A STUDY OF THE ADMINISTRATION FOR THE
TEACHING OF OCCUPATIONAL ELECTIVES AT
THE LOWER SECONDARY LEVEL IN THE SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF UDORNTHANI
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION OFFICE

AUTHOR : MRS.SAWAT CHANSAWAT

THESIS ADVISORY COMMITTEE:

Wimol Sumranwanich
..... Chairman
(Associate Professor Wimol Sumranwanich)

A. Jintarax
..... Member
(Assistant Professor Dr.Anukul Jintarax)

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the existing situations, problems and the results of teaching the occupational electives at the lower secondary level in the schools under the jurisdiction of Udonnethani Provincial Primary Education Office. The sampling group consisted of 240 subjects of sixty school principals, 120 occupational instructors, and 60 secondary school educational guidance teachers. The questionnaires were used to collect the data. The collected data were than analyzed to find percentage, mean ($\bar{x}$) and standard deviation.

3

The results :

1. Eighty-five percent of the educational opportunity-extension schools were situated within the communities. Prior to the start of the program, most of the schools were not quite ready in terms of adequate classrooms. However, there was no shortage of students as the schools followed the instructions from the National Primary Educational Office. The student remained in school because they paid no tuition and fees, the schools were close to their homes and they could commute between home and school very conveniently. The schools gave equal weight to both academic and occupational subjects.

2. In offering occupational subjects, the teachers were allowed to take part in determining which subjects to teach. This was done according to the teachers' readiness and the availability of instructional materials. The most frequently offered occupational subjects included: woman dressmaking, electrical wiring, native chicken raising, welding, vegetable gardening, masonry. After the training, the students were able to use these skills for personal and social benefits. The schools allotted 66.67 % of course time for off-class practicum, using multi-purpose buildings and other unoccupied areas on the campus.

3. The problems encountered by the schools included:

1) Problems about personel: sixty-five percent of the schools did not have adequate number of teachers according to the teacher-student ratio as set up by the

Civil Teachers' Commuission, especially the vocational subject teachers. For this reason the schools had to resort to inviting local help for substitute.

2) Most of the schools did not have vocational practice rooms or training shops.

3) The schools did not have adequate quantity of materials or tools for training such as sewing machines, electrical welding tools, etc. To solve the problem, the schools resorted to renting tools and equipmant from local owners or other nearby schools.

4) The schools received very limited budget which came in the form of supplement funds. There were inadequate supplies of per-capita equipment and supplies and were always late to arrive for use.

4. The schools were quite suecessful in inculcating in the mind of the students the values of honesty and hard working. The schools were always ready to assist the students to prepare themselves for future work and employment. This was shown by the "high" level of success. Howewer, the schools' perfarmance was shown at the "low" level in terms of assisting the students to earn enough income while studying in school.